

Millest koosneb ehitatud keskkonna kvaliteet?

Katrin Koov

Eesti Arhitektide Liit

27.11.2019

EESTI ARHITEKTIDE LIIT
ESTONIAN ASSOCIATION
OF ARCHITECTS

An aerial photograph of a lush green island. In the foreground, a modern building with a light blue, angular roof and several circular openings is nestled among the trees. A tall, cylindrical tower stands nearby. The island is surrounded by a blue sea, and a distant coastline with wind turbines is visible on the horizon under a clear sky.

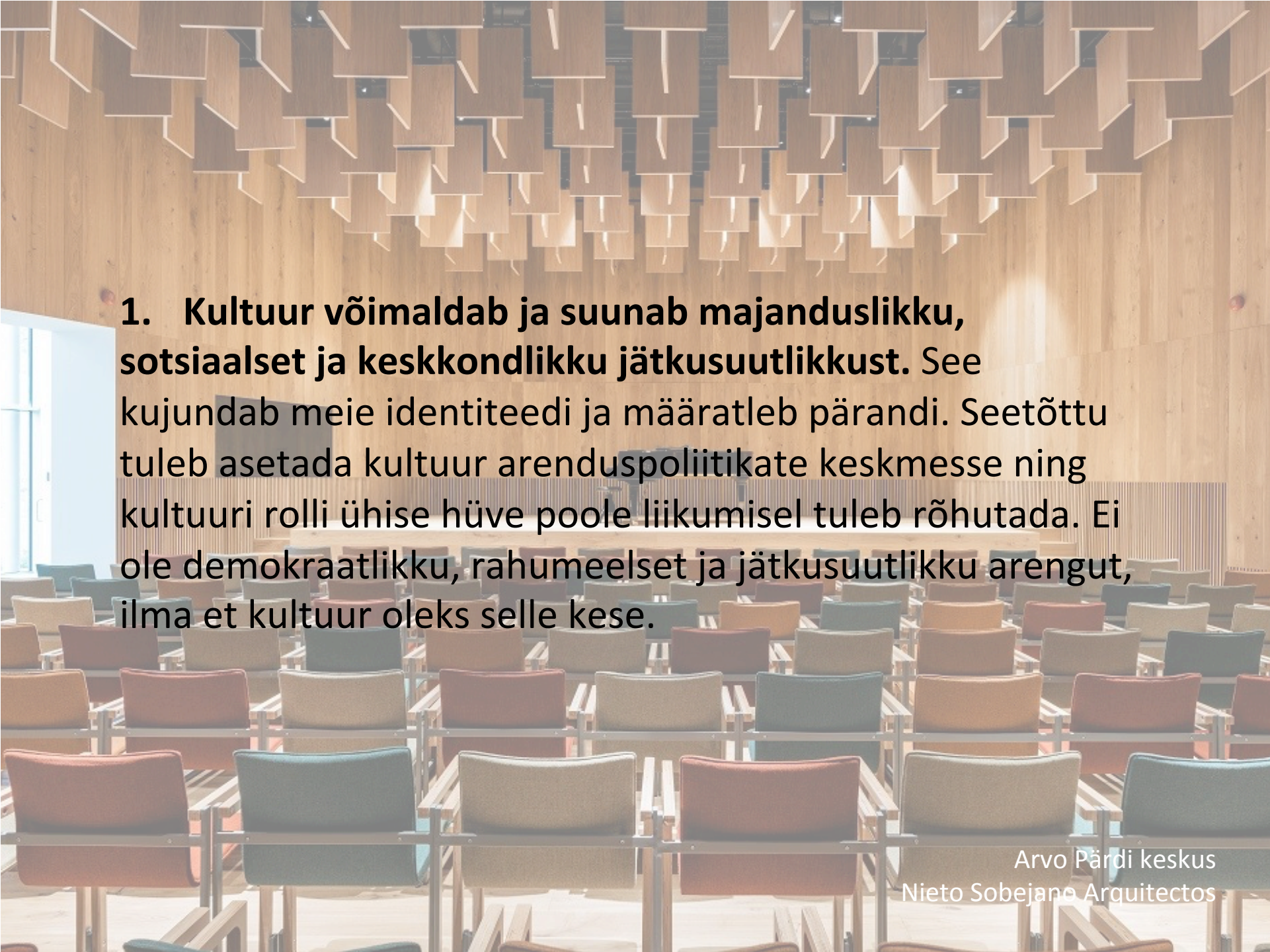
Põhiseaduse preambula järgi on riik pandiks praegustele ja
tulevastele põlvedele nende ühiskondlikus edus ja üldises kasus.
Riik peab tagama eesti rahvuse, keele ja
kultuuri kestmise läbi aegade.

Arvo Pärdi keskus
Nieto Sobejano Arquitectos

An aerial photograph of a modern, multi-story building with a flat roof and a facade of dark, vertical wooden slats. The building is situated on a grassy hillside, surrounded by lush green trees. In the background, a misty or foggy landscape is visible, with a winding path and a small, dark, rectangular structure on the ground. The overall atmosphere is serene and natural.

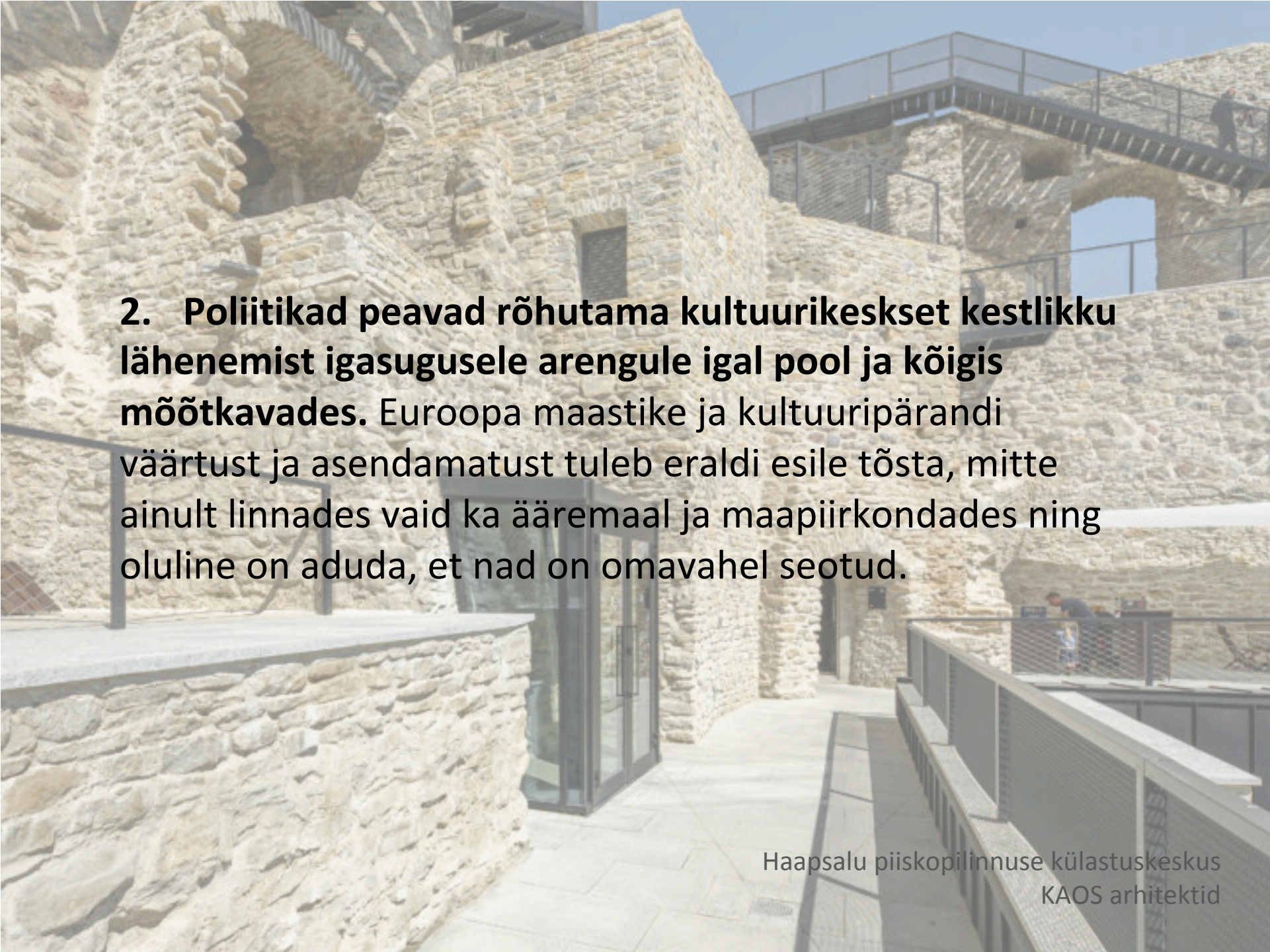
Davosi deklaratsioon 22. jaanuaril 2018:
kultuuril on keskne roll ehitatud keskkonnas

Vastseliina palverännumaja
KAOS arhitektid

1. Kultuur võimaldab ja suunab majanduslikku, sotsiaalset ja keskkondlikku jätkusuutlikkust. See kujundab meie identiteedi ja määratleb pärandi. Seetõttu tuleb asetada kultuur arenduspoliitikate keskmesse ning kultuuri rolli ühise hüve poole liikumisel tuleb rõhutada. Ei ole demokraatlikku, rahumeelset ja jätkusuutlikku arengut, ilma et kultuur oleks selle kese.

Arvo Pärdi keskus
Nieto Sobejano Arquitectos

2. Poliitikad peavad rõhutama kultuurikeskset kestlikku lähenemist igasugusele arengule igal pool ja kõigis mõõtkavades. Euroopa maastike ja kultuuripärandi väärtust ja asendamatust tuleb eraldi esile tõsta, mitte ainult linnades vaid ka ääremaal ja maapiirkondades ning oluline on aduda, et nad on omavahel seotud.

Haapsalu piiskopilinnuse külastuskeskus
KAOS arhitektid

3. Vajame holistlikku kultuurikeskset lähenemist ehitatud keskkonnale ning humanistlikku vaadet sellele, kuidas me ühiselt kujundame kohti, milles me elame ning pärandit, mille me enesest maha jätame.

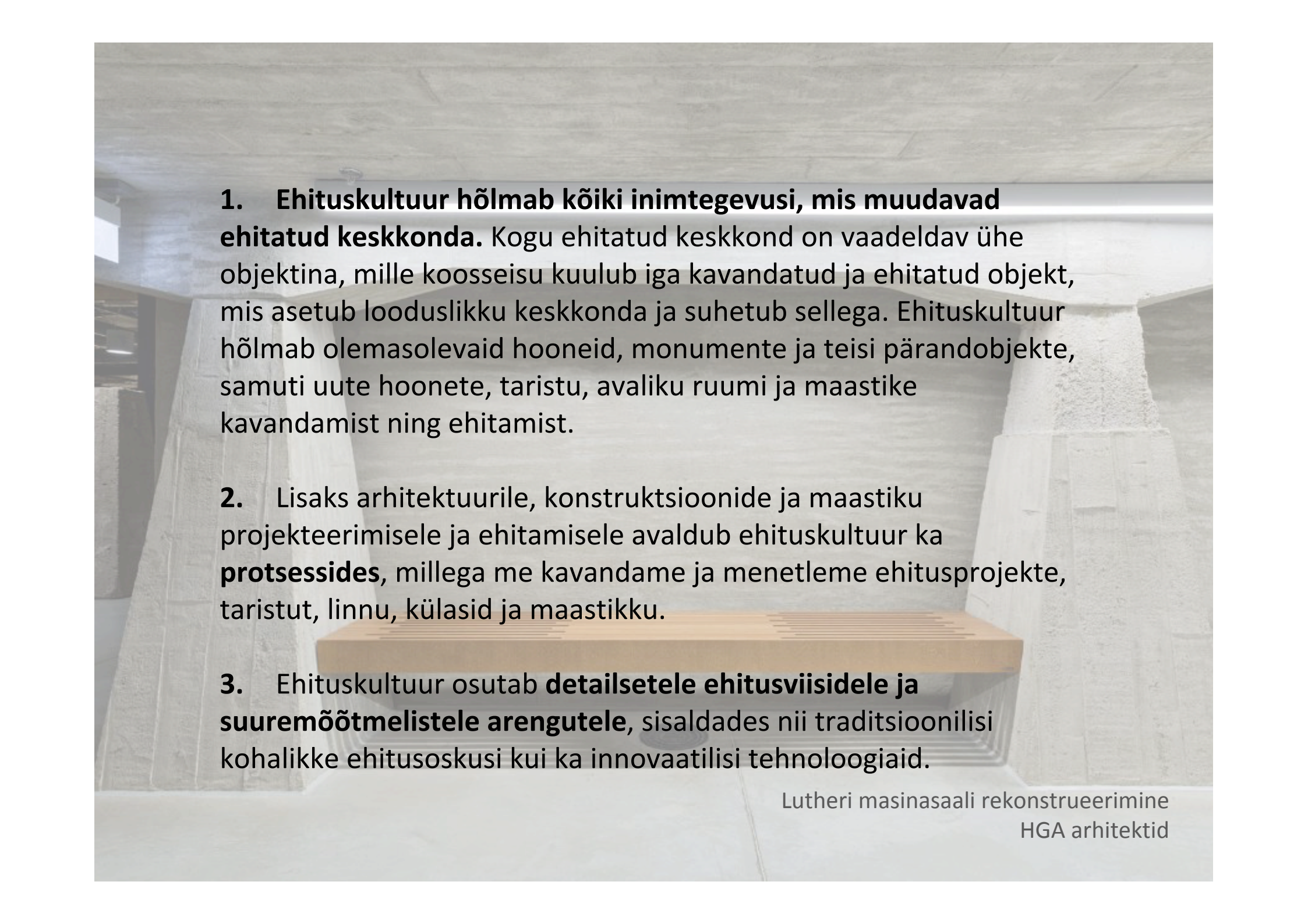
Kommunismiohvrite memoriaal
JVR arhitektid

Ehituskultuur /

Baukultur

Codeborne'i büroo
Marita Mätas, Kätlin Ölluk, Alina Undusk

1. Ehituskultuur hõlmab kõiki inimtegevusi, mis muudavad ehitatud keskkonda. Kogu ehitatud keskkond on vaadeldav ühe objektina, mille koosseisu kuulub iga kavandatud ja ehitatud objekt, mis asetub looduslikku keskkonda ja suhetub sellega. Ehituskultuur hõlmab olemasolevaid hooneid, monumente ja teisi pärandobjekte, samuti uute hoonete, taristu, avaliku ruumi ja maastike kavandamist ning ehitamist.

2. Lisaks arhitektuurile, konstruktsioonide ja maastiku projekteerimisele ja ehitamisele avaldub ehituskultuur ka **protsessides**, millega me kavandame ja menetleme ehitusprojekte, taristut, linnu, külasid ja maastikku.

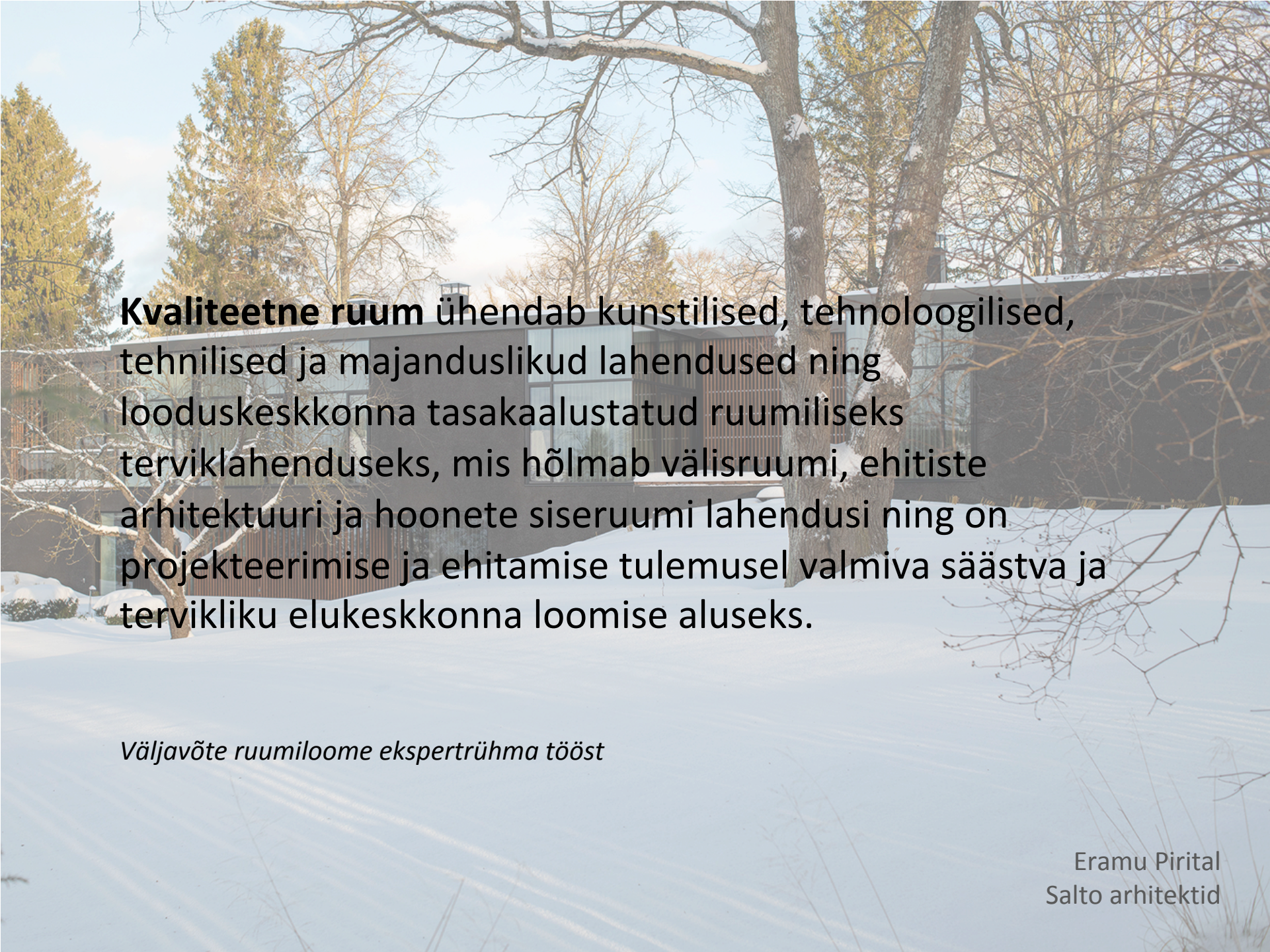
3. Ehituskultuur osutab **detailsetele ehitusviisidele ja suuremõõtmelistele arengutele**, sisaldades nii traditsioonilisi kohalikke ehitusoskusi kui ka innovaatilisi tehnoloogiaid.

Lutheri masinasaali rekonstrueerimine
HGA arhitektid

**Mida tähendab kvaliteet?
Millised on kvaliteetsed paigad?**

Kommunismiohvrite memoriaal
JVR arhitektid

Kvaliteetne ruum ühendab kunstilised, tehnoloogilised, tehnilised ja majanduslikud lahendused ning looduskeskkonna tasakaalustatud ruumiliseks terviklahenduseks, mis hõlmab välisruumi, ehitiste arhitektuuri ja hoonete siseruumi lahendusi ning on projekteerimise ja ehitamise tulemusel valmiva säästva ja tervikliku elukeskkonna loomise aluseks.

Väljavõte ruumiloome ekspertrühma tööst

Eramu Pirital
Salto arhitektid

Kvaliteetne ruum ehk hea ruumilahendus on:

otstarbekas ilus säästlik ligipääsetav kohanduv
keskkonnasõbralik pärandisõbralik sotsiaalne helde
kliimakohane tervislik ajakohane

Väljavõte ruumiloome ekspertrühma tööst

Rapla riigigümnaasium
Salto arhitektid

Kvaliteetsete paikade omadused on muuhulgas:

esteetika elamiskõlblikkus keskkonnasõbralikkus
ligipääsetavus mobiilsus kaasatus eristatavus kohataju
taskukohasus lõimumine

Väljavõte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

Eisma sadama väikeobjektid
Pluss arhitektid

Mis kasu on kvaliteetsest ehitatud keskkonnast?

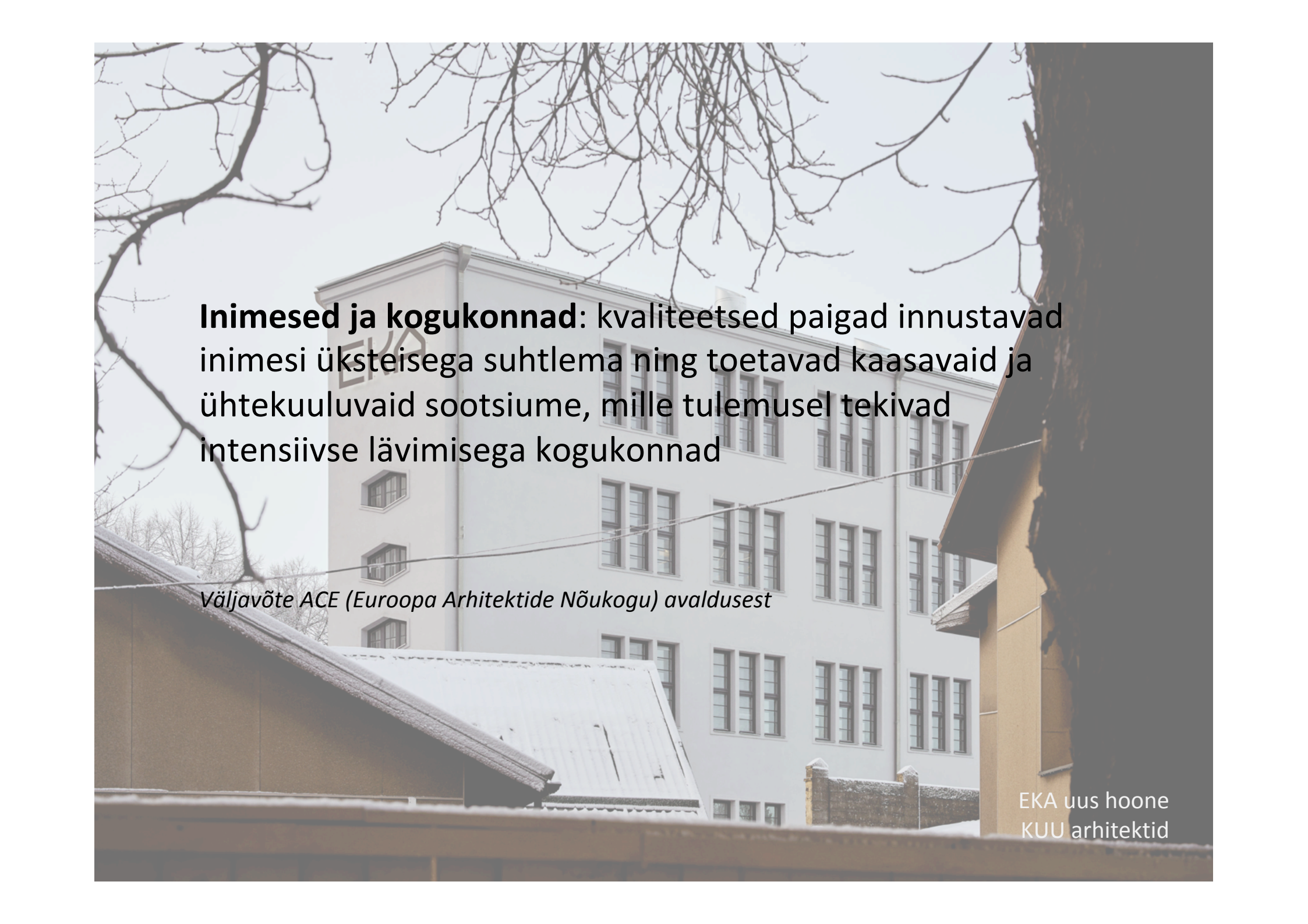
Lutheri masinasaali rekonstrueerimine
HGA arhitektid

Majanduslik kasu: kvaliteetsed ehitatud keskkonnad tekitavad huvi ja loovad dünaamikat, mis tõmbavad ligi nii investoreid, töötajaid kui külalisi. Halva kvaliteediga paikadel seevastu võib olla negatiivne mõju, mis omakorda toob kaasa pikaajalised kulud

Väljavõtte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

Vaksali plats Tartus
KINO maastikuarhitektid

Inimesed ja kogukonnad: kvaliteetsed paigad innustavad inimesi üksteisega suhtlema ning toetavad kaasavaid ja ühtekuuluvaid sootsiume, mille tulemusel tekivad intensiivse lävimisega kogukonnad

Väljavõte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

EKA uus hoone
KUU arhitektid

Kultuur ja identiteet: kvaliteetsed paigad aitavad luua ja hoida kohataju, tugevdada identiteeti ja tekitada kodanikuuhkust

Väljavõte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

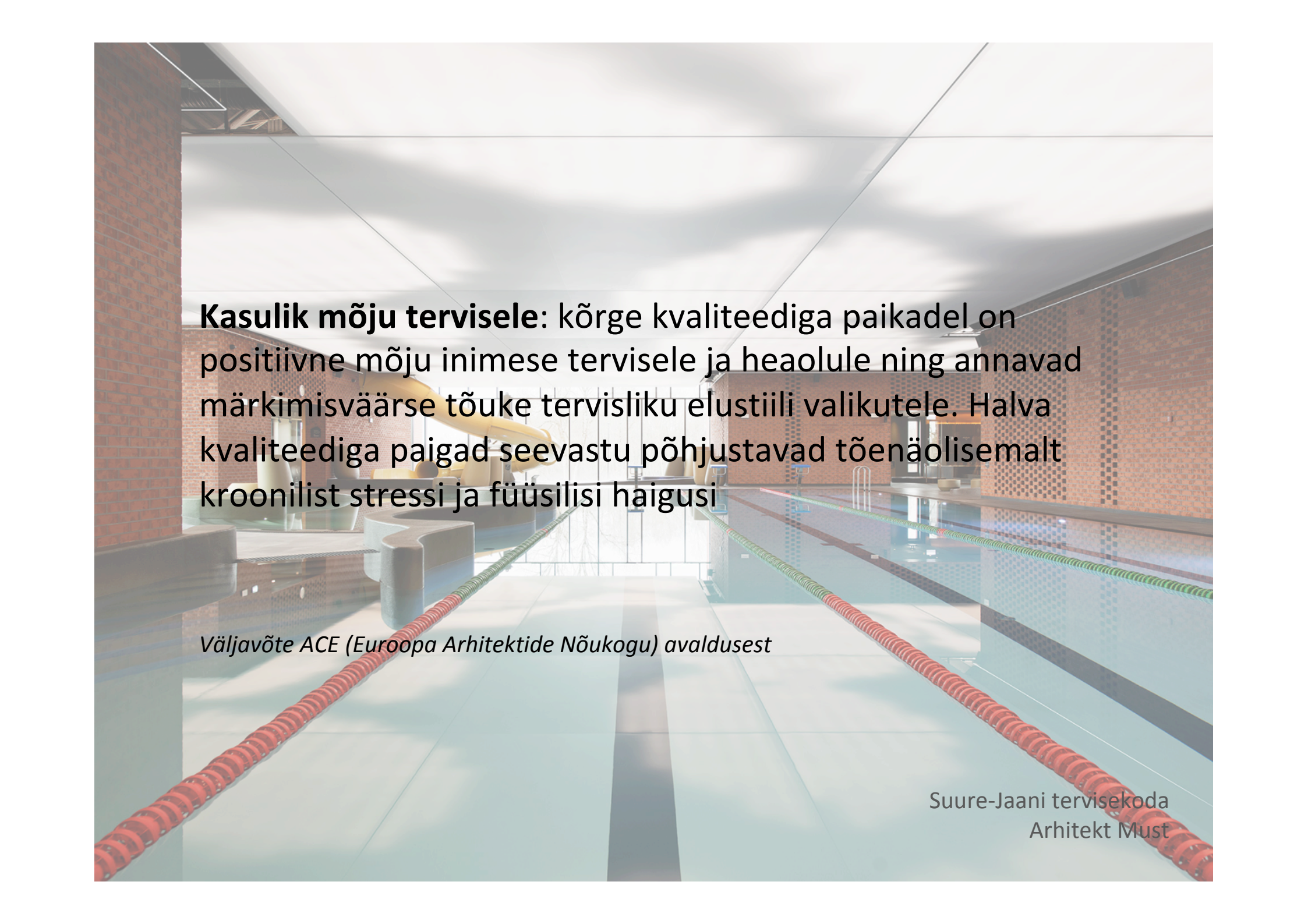
Balti jaama turg
KOKO arhitektid

Jätkusuutlik areng: kvaliteetsed kohad aitavad vähendada meie ressursikasutust ja süsiniku heitkoguseid ning seeläbi maandada kliimamuutustega kaasnevaid riske

Väljavõte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

Filmimuuseum
BOA arhitektid

Kasulik mõju tervisele: kõrge kvaliteediga paikadel on positiivne mõju inimese tervisele ja heaolule ning annavad märkimisväärse tõuke tervisliku elustiili valikutele. Halva kvaliteediga paigad seevastu põhjustavad tõenäolisemalt kroonilist stressi ja füüsilisi haigusi

Väljavõte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

Suure-Jaani tervisekoda
Arhitekt Must

Ehitatud keskkonna kvaliteedi hindamise
head tavad ja üldised põhimõtted

Eleringi peakontor
Molumba arhitektid

Valdkonnaülene arutelu:

kvaliteedi üle tuleb arutleda eri perspektiivist eri pädevusi esindavate spetsialistidega, et saavutada projekti eri huvigruppide sidestatus ja tasakaal. Sedalaadi spetsialistide arutelu aitab kvaliteeti objektiivselt hinnata, kvaliteedist saab ühine väärtus ning projekt saavutab pikaajalise legitiimsuse

Väljavõtte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

Poliitiline kaasatus:

poliitikutel kui ametivõimu esindajatel on linnaplaneerimisel kanda suur vastutus. Seega on oluline, et poliitikud nii riigi kui linna tasandil loovad hästitoimivatele linnadele ja kõrge arhitektuurilise kvaliteediga kogukondadele vastavad tingimused, mis keskenduvad headele elamistingimustele

Väljavõte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

ühendministeeriumi väljak
KINO maastikuarhitektid

Elanike osalus:

kesksel kohal on suhtlus lõppkasutajatega, et mõista nende vajadusi. Alles siis, kui asetame projekteerimisprotsessi keskmesse inimesed, saame luua pikemas perspektiivis kvaliteetseid paiku

Väljavõte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

Lusthoone saun
Peeter Pere arhitektid

Paindlikkus reguleeriva raamistiku suhtes:

planeerimis- ja ehitusregulatsioonid sätestavad miinimumnõuded: need tagavad küll tehnilised standardid, ent ei taga kvaliteeti, kuivõrd see on alati seotud konkreetse koha, funktsioonide ja lõppkasutaja vajadustega. Kui neid liiga jäigalt järgida, võivad planeerimis- ja ehituseeskirjad loovaid lahendusi takistada. Planeerimises ja kohaliku tasandi ametiasutustes tuleb rakendada paindlikkust ja eksperimenteerimise võimalusi, et kaasaegse kultuuri dünaamikaga sammu pidada

Väljavõte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

Fraktali büroo
KAMP arhitektid

Kasutuse ja funktsioonide mitmekesisus:

ehitatud keskkond peab peegeldama Euroopa linnale omast paljusust vastavalt sealsete elanike sotsiaalsele ja kultuurilisele mitmekülgusele, samuti ka hoonete ja linnaalade kasutuste ja funktsioonide paljusust, mis peavad kohanema vastavalt ajastu muutuvatele sotsiaalsetele ja majanduslikele tingimustele.

Väljavõte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

ühendministeeriumi esine väljak
KINO maastikuarhitektid

Dünaamiline hoiak ehitatud keskkonna suhtes:

linna olemust ei saa võtta kui staatilist pilti. Hoiak peab olema elav ning käsitlema meie ehitatud keskkonda kui inimkujundatud maastikku, mida võib ümber ehitada ja ümber kujundada vastavalt meie aja sotsiaalsetele, kultuurilistele, keskkonnaalastele ja majanduslikele vajadustele; hoiak peab käsitlema põrkumisi kui võimalusi ning võimaldama kõrvutasetusi ja hübriidseid lähenemisi küsimustele, mida varem pole väljendatud. Toetama peab olemasoleva ehitatud keskkonna taaskasutust.

Väljavõte ACE (Euroopa Arhitektide Nõukogu) avaldusest

Installatsioon Heat Wave
Salto arhitektid ja Neeme Külm

Kuidas põhimõtteid ellu viia:

koostöö, mõtte- ja nõukojad

ruumialase pädevuse tõstmine riigi ja KOV tasandil

kvaliteetsed lähteülesanded

väärtuspõhised hanked ja arhitektuurivõistlused

elukestev õpe spetsialistidele ja laiapõhjaline ruumiharidus

tunnustamine ja preemiaüritused

Hariduslik püsinäitus Uuri ruumi!
Arhitektuurikooli ja b210 arhitektid

**Täna ja teretulemast Eesti Arhitektuuripreemiade
auhinna-seremooniale 6. detsembril Tartus!**
arhitektuuripreemiad.ee

Katrin Koov
EAL president

EKA uus hoone
KUU arhitektid